

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Tiedepoliittisten tavoitteiden edistämisen määrärahat

6.5.2025

Opetusneuvos Sami Niinimäki

Määrärahojen historiaa

- Vuonna 2022 mom. 29.40.53 Rahapelitoiminnan tuotot tieteen edistämiseen.

Suomen Akatemian käytettäväksi tutkimushankkeiden rahoittamiseen ja tieteellisen tutkimuksen edistämiseen	31 389 000
Tiedepoliittisten tavoitteiden edistämiseen	38 483 000
Yhteensä	69 872 000

- Vuonna 2023 mom. 29.40.53 Rahapelitoiminnan tuotot tieteen edistämiseen.

Suomen Akatemian käytettäväksi tutkimushankkeiden rahoittamiseen ja tieteellisen tutkimuksen edistämiseen	38 936 000
Tiedepoliittisten tavoitteiden edistämiseen	35 779 000
Yhteensä	74 715 000

- Vuonna 2024 mom. 29.40.56 Tiedepoliittisten tavoitteiden edistäminen

Yhteiskunnallista ja poliittista päätöksentekoa tukeva tutkimustoiminta	2 839 000
Yksityiset arkistot	5 600 000
Tieteellisten seurain valtuuskunta ja Suomen Tiedeakatemit	7 483 000
Ulkomailla sijaitsevat tiedeinstituutit	3 164 000
Tiedekasvatus	3 478 000
Muut tiedepoliittisia tavoitteita tukevat hankkeet	5 625 000
Yhteensä	28 189 000

Vuosi 2025, mom 29.40.56 arvioitu käyttö (euroa)

Yhteiskunnallista ja poliittista päätöksentekoa tukeva tutkimustoiminta	700 000
Yksityiset arkistot	5 600 000
Tieteellisten seurain valtuuskunta ja Suomen Tiedeakatemit	7 486 000
Ulkomailla sijaitsevat tiedeinstituutit	3 203 000
Tiedekasvatus	3 475 000
Muut tiedepoliittisia tavoitteita tukevat hankkeet	3 925 000
Yhteensä	24 389 000

Määrärahan arvioitu käyttö (euroa)

Määrärahasta käytetään arviolta 19,5 milj. euroa tutkimus- ja kehittämistoimintaan.

Määrärahan käytöstä arvioidaan siirtomenojen osuudeksi 18 307 000 euroa ja kulutusmenojen osuudeksi 6 082 000 euroa.

29.40.56. Tiedepoliittisten tavoitteiden edistäminen (siirtomääräraha 3 v)

Määrärahaa saa käyttää:

1. tiedepoliittisten tavoitteiden edistämiseen valtionavustuslain (688/2001) mukaisesti
2. kansainvälisen tieteellisen yhteistyön menoihin ja rahoitusosuuksiin
3. yksityisen arkistotoiminnan valtionavustuksiin ja kehittämismenoihin yksityisten arkistojen valtionavustuksia koskevan lain (1006/2006) mukaisesti
4. tiedekasvatukseen ja tiedekeskus Heurekan toimintaan
5. tutkimuksen infrastruktuurihankkeiden rahoittamiseen valtionavustuslain (688/2001) mukaisesti sekä valtion laitosten vastaavien hankkeiden menojen maksamiseen
6. tiedeyhteisön käytössä olevien valtion toimitilojen vuokriin
7. enintään kymmentä henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen määräaikaisiin tehtäviin.

Muuta huomioitavaa

- Syksyn 2024 riihen jälkeen [tiedotettiin vuoden 2025 osalta näin](#):
 - Tieteen edistämisen valtionavustuksiin kohdistuu uutta säästöä yhteensä 4 miljoonaa euroa. Säästö kohdistetaan tavalla, joka ei vaaranna T&K-rahoituslain mukaisen rahoitustavoitteen toteutumista tai lakisääteistä tieteenedistämistyötä. Sopeutus toteutetaan vähentämällä yhteiskunnallista ja poliittista päätöksentekoa tukevan tutkimustoiminnan avustuksia (yksityiset tutkimuslaitokset ja puolueiden toimintaa tukevat ajatuspajat) sekä yksittäisiä avustuksia. Korkeakoulutukseen tai tieteeseen ei kohdisteta leikkauksia.
- Kevään 2025 puoliväliriihessä ei tehty leikkauksia momentille 29.40.56. [Tiedotteesta](#):
 - Puoliväliriihessä linjattiin myös opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalle aiemmin päätetyistä 75 miljoonan euron säästöistä. Säästö laskettiin 65 miljoonaan euroon. Säästöt kohdennetaan siten, että hallinnonalan kaikkien sektoreiden toimintaedellytykset kyetään turvaamaan. Sopeutukset kohdentuvat korkeakoulutukseen (52,7 miljoonaa euroa), rakentamisen investointiavustuksiin (4 miljoonaa euroa) sekä aamu- ja iltapäivätoiminnan maksujen korotuksiin (7 miljoonaa euroa). Näitä maksuja ei ole korotettu vuoden 2016 jälkeen. Lisäksi säästöjä kohdennetaan jatkuvan oppimisen erillisavustukseen (1,3 miljoonaa euroa). Suunniteltua pienempänä toteutunut hyvinvointialueille kohdistuva säästö todistusten ja lausuntojen antamisesta kohtuullistettiin 10 miljoonalla eurolla.
 - Valtionhallinnon tuottavuutta lisätään muun muassa digitalisaatiota ja tekoälyä hyödyntämällä, normeja ja prosesseja keventämällä ja tehtäviä vähentämällä sekä tehostamalla palveluiden hankintaa (säästö 130 miljoonaa euroa). Hallitus päättää konkreettisista toimenpiteistä ja säästön jakaantumisesta hallinnonaloittain valtiovarainministeriön johtaman ja sektoriministeriöistä koostuvan työryhmän esitysten perusteella kesäkuussa 2025.

Edistettävät tiedepoliittiset tavoitteet

- Keskeisinä tavoitteina ovat hallitusohjelman ja hallituksen budjettikehyksen tavoitteet sekä tutkimus- ja innovaationeuvoston linjaukset, opetus- ja kulttuuriministeriön tiedettä koskevat strategiat, valtioneuvoston periaatepäätökset, EU:n kilpailukykyneuvoston päätelmät sekä tieteen ja tiedeyhteisön muuttuvat tarpeet. Avustuksella rahoitetaan yhteisöjä, jotka täydentävät kansallista tutkimusjärjestelmää, siltä osin kuin tehtävät eivät kuulu esimerkiksi Tieteellisten seurain valtuuskunnalle tai Suomen Akatemialle.

Hakemusten arvioinnin hakukohtaiset perusteet

Avustuksen kohteena oleva toiminta ja sen vaikutus seuraavien tiedepoliittisten tavoitteiden saavuttamisessa:

- Tiedekasvatus
- Kansainvälinen yhteistyö
- Avoin tiede ja tutkimus
- Vastuullinen tutkijan ja tutkimuksen arviointi
- Tieteen ja yhteiskunnan välisen vuorovaikutuksen edistäminen
- Korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten yhteistyön edistäminen
- Laadukkaan kansainvälisen tutkimusinfrastruktuurin edistäminen
- Tutkitun tiedon hyödyntäminen päätöksenteossa
- T&K-intensiivisyys
- Toiminnan valtakunnallisuus tai kansainvälisyys. Toiminta voi täydentää valtion muita toimintoja tieteen edistämiseksi.
- Hakijan toiminnan vakiintuneisuus ja edellytykset toiminnan harjoittamiseen tuloksellisella tavalla.
- Hakijan ja sen taustayhteisöjen rahoitusasema ja taloudellinen tilanne.
- Muu rahoitus ja kattavat yhteistyöverkostot katsotaan eduksi hakemuksia arvioitaessa.

Hakemusten arvioinnin yleiset perusteet

- Opetus- ja kulttuuriministeriö pyrkii strategiansa mukaisesti vaikuttamaan siihen, että kaikkien kyvyt ja osaaminen vahvistuvat; että yhteiskuntaa uudistetaan luovalla, tutkivalla ja vastuullisella toiminnalla; ja että merkityksellisen elämän edellytykset turvataan yhdenvertaisesti. OKM:n strategia on luettavissa [verkkosivuilta](#).
- Hakemusten arvioinnissa ja vertailussa voidaan siten katsoa eduksi, jos toiminta tai hanke osaltaan edistää tasa-arvoa, yhdenvertaisuutta, osallisuutta, keskinäistä kunnioitusta ja kestäväää kehitystä OKM:n strategian toimintalupauksen mukaisesti.

Tieteelle tarkoitettujen rahapelitoiminnan voittovarojen käytön arviointi

- [OKM julkaisuja 2018:9](#)
- Selvityksessä arvioitiin valtionavustusten tuloksellisuutta, tiedepoliittista tarkoituksenmukaisuutta ja vaikuttavuutta vuosina 2014 ja 2015.
- Arviointi keskittyi vuosien 2014 ja 2015 edunsaajiin, rahoitusprosessiin ja rahoituksen strategisuuteen. Arvioinnin näkökulma oli kehittävä.
- Raportissa todetaan, että kyseisillä määrärahoilla rahoitetaan hyvin pysyvää edunsaajajoukkoa, jonka valikoituminen selittyy enemmän rahoituksen historialla kuin tiedepoliittisilla tavoitteilla. Rahoitusmekanismi on jäykkä, ministeriön ohjausvalta rahoituksen suhteen on suhteellisen vähäistä ja avustustoiminnan poliittinen tahtotila epäselvä.

Nykyisten edunsaajaryhmien tarkastelua 1/5

Tutkimuslaitokset	Käyttötarkoitus lyhyesti
Siirtolaisuusinstituuttisäätiö	Yleisavustus.
Väestöliitto ry	Väestöntutkimuslaitoksen toimintaan.

TSV yhteisö ja tiedeakatemit	Käyttötarkoitus lyhyesti
Suomen Tiedeseura r.y.;Finska Vetenskaps-Societeten r.f.	Suomen Tiedeakatemit -yhteistyöneuvoston toimintaan.
Tieteellisten seurain valtuuskunta	TSV:n laissa ja muutoin määriteltyjen tehtävien hoitamiseen ja strategisten tavoitteiden toteuttamiseen.
Tieteellisten seurain valtuuskunta	Tiedonjulkistamisen apurahojen jakaminen ja valtionpalkinnon myöntäminen.
Tieteellisten seurain valtuuskunta	Suomalaisen tieteen kansainvälisen näkyvyyden ja vaikuttavuuden edistäminen ja tieteen tunnetuksi tekeminen, tutkijoiden kv-kontaktien ja verkostojen luominen ja pitkäjänteinen kehittäminen.
Tieteellisten seurain valtuuskunta	Turvataan kotimaisten tieteellisten julkaisukanavien toimintaa ja tutkitun tiedon saatavuutta kansalliskielillä ja vahvistetaan tieteellisten seurojen kansainvälistä vaikuttavuutta tukemalla tieteellisten seurojen julkaisutoimintaa, erityisesti avointa julkaisemista, ja kansainvälistä toimintaa.

Nykyisten edunsaajaryhmien tarkastelua 2/5

Ulkomailla toimivat tiedeinstituutit	Käyttötarkoitus lyhyesti
Suomen Japanin Instituutin Säätiö	Suomen Japanin instituutin toimintaan.
Suomen Lähi-idän instituutin Säätiö	Yleisavustus Suomen Lähi-idän instituutin säätiön ja Suomen Lähi-idän instituutin toimintaan.
Säätiö Institutum Romanum Finlandiae	Suomen Rooman-instituutin toimintaan.
Säätiö Institutum Romanum Finlandiae	Suomen Rooman-instituutin toimitilojen vuokrat.
Suomen Ateenan-instituutin säätiö	Suomen Ateenan-instituutin toimintaan.
Suomen Ateenan-instituutin säätiö	Ateenan pohjoismaisen kirjaston toimintaan (1/4 osa kuluista).
Suomen Ateenan-instituutin säätiö	Säätiön toimitilan ja asuntolan vuokrat.
Suomen kulttuuri- ja tiedeinstituutit ry	Suomen kulttuuri- ja tiedeinstituutit ry:n toimintaan.

Nykyisten edunsaajaryhmien tarkastelua 3/5

Tiedekasvatus	Käyttötarkoitus lyhyesti
Suomen tiedekeskukset ry	Suomen tiedekeskukset ry:n hallinto- ja toimintakulut.
Joensuun Tiedeseura - Joensuu Science Society ry	Tiede- ja teknologiakasvatuksen Sci*-mallin kehittäminen.
Oulun kaupunki (Tiedekeskus Tietomaa)	Immersiivisen Deep Space -tilan pedagogiset ulottuvuudet tiedekeskuksessa.
Tiedekeskussäätiö sr (Heureka)	Edistää tieteen yleistä tuntemusta.
Sodan ja rauhan keskus Muisti Oy	Sodan ja rauhan keskus Muistin toimintaan.
Tuorlan Tähtitornit Oy	Tiedekasvatuksen sekä tieteen ja yhteiskunnan välisen vuorovaikutuksen edistämiseen.
Kansanvalistusseura sr	Tiedekeskus Sopen toiminnan kehittäminen ja saavutettavuuden lisääminen.

Nykyisten edunsaajaryhmien tarkastelua 4/5

Kirjastot ja arkistot	Käyttötarkoitus lyhyesti
Ruotsinsuomalaisten arkisto	Samverkan mellan vetenskapen och samhället.
Suomalaisen Kirjallisuuden Seura ry	Tutkimustoiminta ja digitaaliset palvelut.
Suomalaisen Kirjallisuuden Seura ry	Tietokirjallisuuden käännösten tukemiseen ja sen levittämiseen Suomessa ja ulkomailla.
Suomalaisen Kirjallisuuden Seura ry	Kirjaston toimintaan.
Suomen Elinkeinoelämän Keskusarkiston Säätiö	Finnish Industrial Design Archivesin toimintaan.
Musiikkiarkiston Kannatusyhdistys ry	Musiikkiarkiston toimintaan.
Svenska litteratursällskapet i Finland rf	Insamling och tillgängliggörande av arkivmaterial i Österbotten.
Svenska litteratursällskapet i Finland rf	Ruotsinkielisen tietokirjallisuuden kustantajien tukeminen sekä tietokirjallisuuden käännöstuki Suomesta ruotsiksi.
Työväenperinne - Arbetartradition ry	Työväenliikkeen kirjaston toiminta-avustus.

Nykyisten edunsaajaryhmien tarkastelua 5/5

Muut (esim hankkeet yms.)	Käyttötarkoitus lyhyesti
Hanasaari - ruotsalais-suomalainen kulttuurikeskus	Finansiering av delar av HanaAcademys verksamhets- och lönekostnader.
Kuurojen Liitto r.y.	Viittomakielten sanakirjatyö, kielenhuolto ja kielineuvonta.
Sanastokeskus ry	Yleishyödyllisten terminologiapalveluiden turvaaminen Suomessa.
Kansallisarkisto	Valtionavustusten jakaminen lain yksityisten arkistojen valtionavusta (1006/2006) mukaisesti.
OKM / Suomen Akatemian esityksestä	Joka toinen vuosi jaettava Suomen tiedepalkinto.
College of Europe	Jäsenmaksu.

Kiitos.

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET